No. 852. **18**

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve les Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5,00; voor de buitensteden ƒ 6,00; franco door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

MAANDAG, 4 FEBRUARIJ.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 2 Februarij.

Wij hebben onlangs onze lezers er opmerkzaam op gemaakt in welke kromme bogten de behoudende partij zich wringt, om eene magt te herwinnen, die zij na een dertigjarig misbruik verloren heeft, toen zij, na eerst het rijk verbrokkeld te hebben, het trouw gebleven gedeelte had bedolven onder een moeijelijk te overkomen schuldenlast. Bedrog en misleiding waren de middelen, waarmede zij Nederland gedurende meer dan dertig jaren heeft ten afgrond geleid; en nog heden zijn bedrog en misleiding de wapenen, waarmede zij ten strijde trekt, om zich van de regering meester te maken. Niet zoozeer huldigt zij het behoud van de goede beginselen, die ten grondslag liggen der maatschappij, als, ten schade daarvan, het behoud van onwettige voorregten en van de magt in handen der oligarchieke partij; en daarom tracht zij thans haar afzigtelijk aangezigt te verbergen achter het masker van liberalisme.

Het zou moeijelijk te bepalen zijn, welke soort van liberalisme zij tot uithangbord uitsteekt; zij verandert van vlag naar omstandigheden. Hoe dikwerf hebben wij niet gezien, dat zij, en meermalen teregt, waarschuwde tegen de Fransche vrijgevigheid, die zoo verderfelijke gevolgen na zich heeft gesleept, en welke zij met de zwartste kleuren heeft gemaald. Dit belet haar evenwel niet naar Frankrijk te wijzen als naar een voorbeeld, dat wij hebben te volgen, zoo dikwijls als zulks in hare kraam te pas komt, al is het dan ook om in onzen grond over te plaatsen het zaad, waaruit de ellendige Fransche Republiek en het schandelijk Socialisme is geboren.

Het nummer van *den Nederlander* van heden, dat voor ons ligt, levert daarvan weer een betreurenswaardig voorbeeld. Het is onzen lezers bekend hoeveel schrikbarende beruchtheid de toestand van het staats-onderwijs in Frankrijk heeft gekregen, en welke buitensporige dwangmiddelen noodzakelijk zijn geworden, om de gevaren af te weeren, die daaruit zijn ontsproten, en welke gewigtige wijziging het staats-onderwijs ondergaan moet, om te beproeven Frankrijks bevolking aan een verpest staats-onderwijs te onttrekken.

Het is wereldkundig dat het staatsonderwijs in Frankrijk op dit oogenblik de felste bevorderaar is van het Communisme, na eerst de bevolking daarvoor te hebben gevormd. Het is wereldkundig dat zelfs de minst godsdienstigste staatsmannen van Frankrijk en met name de heer Thiers, daardoor zijn afgeschrikt, en dat zij, die vroeger niet slechts de Jezuiten buiten de grenzen van Frankrijk wilden hebben verjaagd, maar ook evenzeer al de krachten van hun talent hebben aangewend om de geestelijkheid buiten alle onderwijs gesloten te houden; thans ten gevolge der gevaarlijke verschijnselen die het staatsonderwijs in Frankrijk oplevert, een verbond aangaan met diezelfde geestelijkheid, ten einde door dezer invloed het staatsonderwijs, dat op geheel nieuwe grondslagen gevestigd wordt, met behulp van de positieve geloofsleer, onder de wettelijke medewerking der geestelijkheid en de openlijk verdedigde vrijheid der Jezuiten te verbeteren.

Welnu, *de Nederlander*, die op het voorbeeld van Frankrijk en bepaaldelijk op de redevoering van den heer Thiers wijst, wat meent men, dat hij daaruit zal hebben geleerd om aan Nederland aan te bevelen?

Alleen dit, dat door de vrijheid van onderwijs niet het gezag der regering tot regeling van het onderwijs kan worden ter zijde geschoven, en dat de regering, ten einde misbruik van het vrije onderwijs te voorkomen, hare hand op het vrije onderwijs moet doen gevoelen.

Misleiding en bedrog ligt hier ten grondslag van zijne redenering. Hetzij verre van ons dat wij de grondwettelijke bevoegdheid der wetgevende magt, niet der regering, zoo als *de Nederlander* zegt, tot regeling van het onderwijs zouden betwisten, gelijk het ver van ons is, om der regering eene krachtige hand te willen ontzeggen tot beteugeling en bestraffing van hen, die het onderwijs zouden willen bezigen als een middel, om de jeugd aan de omverwerping der maatschappij dienstbaar te maken. Maar wat wij in den *Nederlander* niet ongelaakt kunnen laten voorbijgaan, is zijne valsche wijze van voorstelling, waardoor hij den wortel van het kwaad in Frankrijk tracht te verbergen, en den schijn tracht te doen ontstaan, als of het kwaad in Frankrijk zijnen oorsprong had in het vrije onderwijs.

Tot dusverre heeft in Frankrijk buiten het charter van 1830, waarin zij beloofd werd, maar nooit is gegeven geworden, de vrijheid van onderwijs niet bestaan. Er is geen land in de wereld waar het staats-monopolie zoo streng is georganiseerd en gehandhaafd, als in Frankrijk. Het gevolg daarvan is geweest, dat, buiten de kleine seminariën en eenige zeer weinige collegien, het geheele onderwijs was in handen van den Staat, die het had afgestaan aan de zich zelve onafhankelijk regerende corporatie, de Universiteit genaamd. En nog dient te worden aangemerkt, dat de weinige collegiën, die buiten de Universiteit werden opgerigt, moesten worden bestuurd door professoren aan de Universiteit alleen gevormd, door de Universiteit alleen geexamineerd, door de universiteit aan hare méthode en boeken gebonden, en door de Universiteit geinspecteerd. Men heeft dus in zekere mate het regt te zeggen, dat ook deze zoogenaamde vrije collegien met er daad Universiteits-scholen waren.

Wij vragen het dus den *Nederlander* hoe, na uit officieele schrifturen te hebben aangetoond, dat de onderwijzersstand in Frankrijk tot immoraliteit is overgeslagen en buitengewone maatregelen vordert, om verbetering te brengen in dat zoo groot en gevaarlijk verderf, hoe hij er toe komt, om onmiddellijk en zonder eenige transitie over te gaan tot het betoog, dat het vrije onderwijs bepalingen behoeft, om de jeugd niet prijs te geven aan de verderfelijkste leeringen, en de toekomst der maatschappij niet in de waagschaal te stellen? Is zulks niet met blijkbare valschheid geschied, om in Nederland vrees op te wekken tegen het vrije onderwijs, terwijl men met het voorbeeld van Frankrijk slechts had te wijzen op het gevaar van het *Staats*-onderwijs. Het *Staats*-onderwijs alléén is in Frankrijk bedorven en oorzaak van het bederf, dat thans allen wraken; het is het *Staats*-onderwijs, dat den onderwijzersstand heeft gevormd, die thans het Communisme predikt; het is door het *Staats*-onderwijs, het is in de *Staats*-normaalscholen, dat de onderwijzers, door eene tegen de leerstellige godsdienst vijandige opvoeding, zijn voorbereid en gevormd tot de pantheïstische stelling van het Communisme; het zijn alleen *Staats*-onderwijzers, die ten gevolge van de hun geleeraarde filosofie tot hoogmoed en begeerlijkheid zijn opgeleid; en het zijn ook allen *Staats*-schoolmeesters waartegen deze buitengewone maatregelen van beteugeling zijn genomen geworden. Wij dagen den *Nederlander* uit door voorbeelden aan te toonen, dat de energieke dwangmiddelen, onlangs te Parijs tot wet gemaakt, vooral zijn beraamd tegen de onderwijzers van de zoogenaamde vrije scholen, die in alle geval, zoo als wij boven zagen, nog niet eens vrij waren. Niemand zal ons logenstraffen als wij verzekeren, dat in de stukken, die omtrent die wet, hetzij in de Fransche Wetgevende Vergadering, hetzij daar buiten zijn openbaar gemaakt, vooral en hoofdzakelijk is gedoeld op den *Staats*-onderwijzersstand gevormd, en bewaakt door het monopolie van de *Staats*-universiteit.

Dan met deze valsche voorstelling van den stand van zaken in Frankrijk was de *Nederlander* niet te vrede. Het lag ook nog in zijn plan om de oorzaak van de immoraliteit te verheelen, die zich thans zoo schandelijk veropenbaart in den *Staats*-onderwijzersstand. Wat voor oorzaak, denkt men, heeft de *Nederlander* weten te vinden tot verklaring van de schroomelijke bedorvenheid van de *Staats*-schoolmeesters? Gebrek aan toezigt; of liever gebrek aan toezigt noemt hij 't eigenlijk niet, maar gebrek aan *Staats*toezigt? »Bij de verslapping der tucht, welke de ar»rondissements-commissiën moesten uitoefenen over de on»derwijzers, werden door hen de verderfelijkste leerstelsels »verspreid." Ziedaar al wat hij heeft weten te vinden, om de oorzaak op te sporen van een zoo gevreesd kwaad, als het meer en meer in Frankrijk veld winnend en door schoolmeesters gepredikt Communisme. De *Nederlander*, die er zoo op uit is, om de *Staats*school te huldigen, en den *Staat* magt te geven over de school, gelieve ons te verklaren, hoe het mogelijk is geweest, dat in Frankrijk de *Staats*schoolmeesterstand opgevoed, gevormd en geëxamineerd door de *Staats*universiteit, benoemd naar de regelen, die de Staat zelf heeft gesteld, bewaakt en geïnspecteerd door de *Staats*universiteit, hoe die schoolmeesterstand zoo verdorven is kunnen worden, als hij zelf hem afschildert in het artikel dat wij bespreken. Eer de schoolmeester Communisme leeraart, moet hij zelf eerst communist zijn. Dat de *Nederlander* ons dan eens opheldere hoe de *Staats*schoolmeesterstand zoo zeer met het Communisme is ingenomen geworden, en dat op eene zoo verbazend groote schaal, als wij dat in Frankrijk zien. Het gebrek aan toezigt, waarvan hij spreken durft, is maar tijdelijk; het is geen oorzaak. Het Communisme heeft zich niet meester gemaakt van de *Staats*onderwijzers, omdat het toezigt gebrekkig was; maar het toezigt is onvoldoende geworden, omdat het kwaad zoo verbazend hoog gestegen is, dat elk toezigt onvoldoende is, en geweldige maatregelen noodzakelijk zijn geworden.

Als de *Nederlander* en zijne patronen er zoo zeer op uit waren om het welzijn van den Staat te behartigen, als zij nu behoefte gevoelen om magt na te jagen, dan zouden zij uit het voorbeeld van Frankrijk begrijpen, of althans beginnen te vreezen, dat een *Staats*-onderwijs en een *Staats*-toezigt op zich zelven onvoldoende zijn, om een goeden onderwijzers-stand te vormen en in hem goede, wezenlijke conservatieve beginselen te behouden; dan zouden zij ten minste beginnen te twijfelen aan de onfeilbaarheid van den Staat in zake van onderwijs, en naar het voorbeeld der Franschen in het algemeen, en van den heer Thiers in het bijzonder er naar zoeken, om naast het *Staats*element in het onderwijs een krachtig positief leerstellig godsdienstig element te brengen.

Maar wat is er te verwachten van eene partij, die uit de schrikkelijke feiten onzer dagen, die de ongenoegzaamheid van den Staat in zake van onderwijs handtastelijk maken, evenwel niets anders weten op te sporen, dan eene valsche en leugenachtige bewijsvoering, om dienzelfden ongenoegzamen Staat nog meer magt over 't onderwijs in handen te spelen?

Het vervolg en slot der beschouwingen, die de *Univers* levert over Rusland, bij wijze van inleiding voor de brieven van den heer de Maistre over het openbaar onderwijs in dat keizerrijk, luidt aldus:

»Er zijn wel is waar uitzonderingen, die wij hoogachten en die wij gaarne zouden wenschen dat talrijk waren, maar het is desniettemin waar dat Rusland geene geestelijkheid bezit, die aan het volk de wet Gods en de christelijke deugden leert. En dit is zoo waar, dat wij niet weten of op den dag waarop het vraagstuk bepaald gesteld zal zijn tusschen de maatschappelijke orde en de anarchie, de dorps-geestelijken de partij wel zouden kiezen van de bedreigde maatschappij.

»Gaan wij nu van de wetten Gods over tot de menschelijke wetten, dan zullen wij vragen of Rusland eene regterlijke magt bezit, die geregtigheid oefent en die de wetten des rijks doet naleven? De beste en meest bevoegde beschouwers zien in Rusland niets anders dan eene ongeruste bureaucratie, eene ontelbare menigte bedrijvige en onverzadelijke ambtenaren, die er zich een genoegen uit maken de wetten der maatschappij en die des gewetens openlijk te schenden. Weet men niet dat juist in de gelederen van die door den Staat gesalarieerde en door den Staat opgekweekte lieden, het Socialisme zijne vurigste aanhangers zal werven, en dat zij voor al de rangen van de hierarchie des bestuurs als zoovele voorposten zijn der demagogie?

»Wat intusschen zeker is: ondanks de fiere houding die men tegenover Europa ontwaart, blijven alle nadenkende gemoederen met vrees vervuld; immers eene algemeene ongerustheid heeft zich overal verspreid betreffende den grondeigendom. Eenigen schrijven dit toe aan de onlangs plaats gehad hebbende oprigting van het ministerie der domeinen, eene uitvinding van den heer Kisselef, die de eerzucht van den vorst gestreeld heeft door hem het tijdstip in de verte voor te spiegelen, waarop het geheele grondgebied aan de Kroon zal toebehooren, door middel eener combinatie, die door de slaafsheid der boeren zeer gemakkelijk zal worden gemaakt.

Maar behalve de daarstelling van dat ministerie, waarvan het doel zich inderdaad heeft geopenbaard door daden die in staat zijn om groote misnoegdheid te weeg te brengen, is de algemeene toestand des keizerrijks voldoende om alle vooruitziende lieden met schrik te vervullen. Men weet hoeveel gebrekkigs er heerscht in de betrekkingen tusschen de grondeigenaars en de landbouwers. Die groote vraag, welke eene levensvraag voor Rusland is, eischt dringend eene oplossing.

»Doch ook daar vinden wij het Socialisme terug. Twee groote belangen, die der eigenaars en die der pachters, staan er tegen elkander over. Beiden leiden zij nadeel door de bestaande orde van zaken; beiden zijn zij genegen tot eene schikking, welke nog meer betrekking heeft op de zedelijke belangen der maatschappij dan op de stoffelijke belangen, die daarbij in het spel komen. Vooreerst moet men de willekeur afschudden; maar eenmaal uit dien toestand geraakt, wat zal er dan gebeuren? Er zullen talrijker en verscheidener verkregen regten bestaan; die regten zullen waarborgen eischen; een nieuwe wettige orde van zaken zal in de geheele inrigting der maatschappij de plaats van de willekeur moeten innemen.

»Iedereen zal zich hiervan misschien niet ten volle overtuigd houden, maar elk voorziet deze gebeurtenissen toch eenigermate en vormt er zich een verward denkbeeld van. Om die noodzakelijke maar thans stellige oplossing te beletten, dat het rationalisme zulke groote vorderingen gemaakt en zoo veel eerzucht opgewekt heeft, zou men daarvoor eene andere oplossing in de plaats willen stellen, die alleen dienstig kon zijn voor de oppermagtigheid van den Staat, welke op den eigendom de vreesselijkste inbreuken zou maken, en die voor langen tijd, dit hoopte men ten minste, de willekeur in stand zou houden, door die in andere handen over te dragen.

»Ziedaar nu juist het Socialisme; want wie kan het ontveinzen—? de oppermagt van den Staat over de persoon, over de denkbeelden, over het gevoelen, over de geregtigheid, over de heiligste regten, over de eigendom, over de familie en over de godsdienst — dat is Socialisme. Reeds bevindt zich in Rusland de helft der eigendommen in handen van den Staat; 't is al te veel. Wanneer nu de Staat zich alle grondeigendommen zal toegeëigend hebben, dan zal de zegepraal van het Socialisme verzekerd zijn.

»In afwachting dat men alzoo ten voordeele van den Staat het monopolie van den grondeigendom zal hebben tot stand gebragt, kunnen wij de misrekeningen opsommen, die het monopolie van het openbaar onderwijs en hetgeen wij het godsdienstig monopolie zullen noemen, namelijk de slaafsche onderwerping der Kerk aan den Staat, hebben na zich gesleept. Dit laatste punt vereischt eenige ophelderingen.

Wij willen aan de staatkundige maatschappij het regt niet betwisten van door middel van wetten en zelfs van wapenen het geloof te beschermen dat zij heeft omhelsd, maar zulks alleen onder de voorwaarde dat die maatschappij zich zelve onderworpen houde aan het godsdienstig gezag, dat zij voorgeeft te verdedigen; zij moet in de eerste plaats de onafhankelijkheid van dat geloof eerbiedigen, maar het niet in haar eigen voordeel verbeurd verklaren. En ziedaar het punt, 't welk door allen, die uit verschillende oogpunten in Rusland eene Staats- en Volkskerk willen, wordt miskend en over het hoofd gezien.

»Wat komt het er in den eigenlijken zin op aan, of sommigen, zij weten zelven niet van welke, fantastische herstelling van het patriarchaat droomen, en het gezag van den Czaar onder dat van den patriarch wenschen te doen bukken; terwijl anderen van de Synode een bureau maken, alwaar de wilsbeschikkingen des Keizers worden opgeteekend! Voor hen allen is de Kerk niets meer dan een werktuig in de dienst hunner staatkunde. Zij zoeken daarin niet de levendmakende bron der genade, noch dien schat van waarheden, welke Gods Zoon op aarde en op den weg ten Hemel heeft nedergelegd, maar zij vragen van de Kerk slechts eene volkseeredienst, die tot een cement, tot een band en tot eene ziel dient aan alle volkeren, die reeds voor den schepter van Rusland bukken, aan alle volkeren van Slawisch ras, aan al degenen welke zich allen in de sfeer hunner aantrekking zullen laten medeslepen, onder deze voorwaarde, dat die ziel altijd gehoorzaam zal zijn aan de begeerten des ligchaams. Zij hebben onder de eene of andere benaming een Kalif noodig, die hunne godsdienst voortplant met het zwaard in de vuist, en die hen ter overwinning voert. Ziedaar de reden, waarom zij met zoo veel geestdrift die vervolgingen hebben toegejuicht, die in zaken van beheer, van staatkunde en van godsdienst op de Duitsche en Protestantsche provinciën zoo wel als op de Poolsche en Katholijke provinciën des keizerrijks uitgeoefend zijn.

»Zij droomen van de zegepraal van het Panslavisme, van de ineensmelting van alle volken van Rusland, Oostenrijk en Europeesch Turkije in ééne enkele massa van meer dan 100 millioen zielen, die allen dezelfde godsdienst belijden, dezelfde taal spreken, en aan dezelfde stem gehoorzamen. Dit resultaat verkregen hebbende, zouden zij geen beletsel meer te duchten hebben. De Slawische volken zouden herhalen wat het Islamisme voor de Arabieren gedaan heeft.

»Inderdaad, wanneer het vergund ware waarheid en geregtigheid ter zijde te zetten, dan zou zulk eene toekomst in staat zijn, de verbeelding te treffen en de volkmassa's in beweging te brengen. Maar moet men niet erkennen, dat er zelfs uit een oogpunt van de belangen der aarde, bittere teleurstellingen zouden ontstaan, zoowel voor het volk dat zich door de begoochelingen dier toekomst zou laten misleiden, als voor het blind bestuur, dat daartoe de hand zou willen leenen? Wat is er van de natien geworden, aan welke het Islamisme zulk eene buitengewone en plotselinge uitbreiding heeft gegeven? Die grootheid is al spoedig ineen gezakt, en de toestand der Muzelmansche maatschappij biedt ons voorwaar geen benijdenswaardig schouwspel aan. En wat de tegenwoordige Russische monarchie en de keizerlijke regering betreft, deze zou het eerst moeten zwichten voor de buitensporige eischen van hen, die zich altijd meer zouden tevreden stellen met dezen of genen Pougatschew, in een Robespierre hervormd, dan met een erfelijk, regelmatig en wettig gezag.

»Deze bedenkingen zijn voldoende om te doen zien dat Rusland op den weg, dien het is ingeslagen, meer kans heeft dan men denkt om tot het Socialisme te geraken. Alles te zaam genomen, heeft de Staat niets ondernomen en niets gedaan, om zijne opperheerschappij te herwinnen, te bewaren of te doen vermeerderen, dan hetgeen onmiddellijk en bijna op hetzelfde oogenblik het Socialisme in de hand werkt; en dat Russische Socialisme, ofschoon het een geheel bijzonder aanzien heeft, is daarom desniettemin het Socialisme. Hetgeen in de ministerieele programma's nationaliteit, autocratie en regtzinnigheid heet, is inderdaad niets anders dan Panslavisme en demagogie, steunende op de Grieksche scheuring. Het openbaar onderwijs is de voorname hefboom geweest, waarvan het Socialisme zich heeft bediend om geheel het keizerrijk het onderste boven te keeren.

»Wij zouden nu nog te bewijzen hebben — zoo vervolgt de *Univers*, dat voor Rusland geen andere kans overblijft dan openlijk tot het Katholicisme terug te keeren. Wij zullen dit ten eenigen tijd doen. Intusschen zal de lezer uit de brieven van den heer de Maistre deze gevolgtrekking gemakkelijk kunnen maken, vooral wanneer hij bij die brieven vergelijkt eenige hoofdstukken van het werk over den Paus, van denzelfden schrijver.

»Een woord nog, alvorens te eindigen, en wel naar aanleiding van het artikel, onlangs medegedeeld in de *Revue des Deux-Mondes* onder dezen titel: ***Het Pausschap en het Romeinsche vraagstuk beschouwd uit het oogpunt van St. Petersburg, door een Russisch diplomaat.***

»De conclusie van dit werk is lijnregt in strijd met de onze. Volgens den Russischen diplomaat is er geen ander heil voor het Pausschap, voor de Katholijke Kerk, voor de beschaving en voor de Europesche maatschappij dan het schisma van Constantinopel, steunende op de Russische autocratie. Dit mag teregt heeten: tot dolzinnigheid toe verblindheid te zijn, en de Russische diplomaat, of liever de Grieksche sectaris zou ons de ongerijmdste van alle paradoxen gaarne, willen doen inzwelgen, namelijk dat alle godsdienstige en staatkundige omwentelingen, die de geschiedenis van Europa sedert bijna vier eeuwen heeft opgeleverd, niets minder zijn dan het logisch en noodzakelijk gevolg der scheuring, die in de negende eeuw tusschen Rome en Byzantium heeft plaats gehad. Volgens hem is het christelijk beginsel van dien tijd af aan in geheel het Latijnsch gedeelte van Europa door het Pausschap vervalscht, en deze afwijking van den waren geest heeft, zegt hij, Luther, en Robespierre, en Mazzini voortgebragt. Maar ook reeds in dien tijd bestond het middel tegen al die kwalen. Maar wáár toch, denkt gij? Weet gij het dan niet? In de communie van Photius! Dit waarlijk onschatbaar en al te weinig gebezigd middel is dan nog niet verloren gegaan! Neen, het bestaat steeds in de Synode van St. Petersburg. Het menschdom stelle zich dus gerust.

»Het is thans het oogenblik niet om te onderzoeken waarom het christelijk beginsel, ofschoon het dan ook reeds sinds duizend jaar door het Pausschap moge vervalscht zijn, echter niet is ten gronde gegaan in de ontrouwe Kerk van Rome (!); waarom het daar nog bewaard wordt als een heilige schat, gereed om aan de Russische Kerk te worden teruggegeven, die op het punt is van het op te eischen en te bemagtigen; het is thans het oogenblik niet om de droomerijen en het honigzoete mysticisme van dien dweeper aan eene naauwkeurige ontleding te onderwerpen. Wij bepalen ons bij het aanwijzen van één eenig feit, dat zijne belangrijkheid heeft. Het schismatieke Rusland laat zijne eeuwenoude overleveringen los, wil zijne leeringen formuleren, en heeft ze nu onlangs aan geheel het Europesche publiek bekend gemaakt. Dit was eene groote onvoorzigtigheid. Het schismatieke Rusland heeft geen gevaarlijker vijanden dan de redenering en de denkbeelden, ook dan zelfs indien het voorgeeft deze te verdedigen in plaats van aan te vallen. Het syllogisme, dat de katholijke Kerk in hare scholen begunstigt, en waarvan zij zelve niets te vreezen heeft, is doodelijk voor het schisma; het zal de Grieksche scheuring, en wel binnen zeer kort, naar het Katholicisme of naar het rationalisme voeren.

»Wel is waar, wanneer men ziet welk gebruik onze Russische diplomaat van het syllogisme maakt, schijnt het gevaar nog ver verwijderd te wezen; maar men mag er niet op vertrouwen. Op het terrein der redenering ontmoet de dwaling weldra eene trouwelooze gezellin, de logica, welke schielijk tot gevolgtrekkingen leidt, die men niet het minst vermoed had. Onze diplomaat trotseert een ander gevaar. Hij doet een beroep op de geschiedenis. Ziedaar nog een tweede terrein, waarop het schisma noodwendig spoedig in het naauw zal gebragt zijn. Misschien zullen wij een anderen keer duidelijk trachten te doen uitkomen al wat er uit het dubbel oogpunt van redenering en der geschiedenis, onhoudbaars gelegen is in de stelling, die men het Russisch schisma poogt te doen innemen. Voor het oogenblik zij het ons genoeg in het door de *Revue des Deux Mondes* medegedeeld artikel eene bevestiging aan te wijzen van hetgeen wij vroeger gezegd hebben; hetgeen de school noemt: het bewijs door middel van het ongerijmde."

Adres aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Onder de vele gewigtige wetsontwerpen, door de regering aan uwe overweging aangeboden, nemen de onder letters A, B en C. in uwe zitting van 1°. December 1849 ingekomene ontwerpen tot regeling der scheepvaart voorzeker eene zeer groote plaats in.

Hoogst gewigtig toch zijn die ontwerpen, omdat zij inhouden een stelsel, dat aangenomen wordende, zal te niet doen dat, wat jaren lang gegolden heeft; de aanneming of verwerping der voorstellen bevat in zich een vraagstuk, aan welks bevestiging of ontkennende beantwoording het heil des vaderlands ten naauwste verbonden is.

De ontwerpen van wet zijn, zoo niet geheel dan toch gedeeltelijk, hunnen oorsprong verschuldigd aan het voorbeeld ten deze, onlangs door Groot-Brittannie gegeven.

Dat hier te lande het goede, elders verrigt en aangenomen, worde gevolgd, is ongetwijfeld hoogst wenschelijk, maar als men de territoriale, staatkundige en mercantiële verhouding van Nederland in verband beschouwt tot die van het naburige Engeland, en de aandacht vestigt op den verschillenden toestand der beide Rijken, ontstaat de vraag: of, hetgeen voor Groot-Brittannie goed en noodzakelijk is, ook van toepassing op ons vaderland kan zijn, of een sijsteem, dat bij de uitgebreide krachten van kapitaal en handelrelatien, waarover Engeland beschikt, voor dat rijk niet hoogst wenschelijk, ja noodzakelijk kan zijn, en tevens op dergelijke wijze in ons vaderland deszelfs Overzeesche bezittingen toegepast, ten eenemale verderfelijk voor Nederland?

Wie zal voor als nog de goede of nadeelige gevolgen van eene geheele omkeering van zaken, zoo als nu wordt voorgesteld, kunnen beoordeelen of nagaan?

De geschiedenis des handels levert geen voorbeeld, dat door eenig Bestuur in gewigtige wijzigingen, omtrent handelswetgeving met overhaasting is te werk gegaan; bedaard onderzoek, onderzoek vooral dáár, waar, bij de wetsontwerpen betrokkene belangen huisvesten, dat is bij den handel, bij de reederijen, de fabrijken, trafijken en alle andere vakken van industrie, is een hoofdvereischte, om in dezen tot een rijp, en voor het vaderland heilzaam besluit te kunnen komen.

Weshalve de ondergeteekenden, kooplieden, reeders en andere bij handel en scheepvaart betrokkene personen, zonder zich voor alsnog in eene speciale beoordeeling van de voorgestelde ontwerpen te willen begeven, en erkennende de goede bedoelingen der hooge regering om de belangen des handels te bevorderen, met gepasten eerbied, doch met den meesten nadruk, hunnen wensch te kennen geven, dat de behandeling en overweging der aangebodene wetsontwerpen voorloopig mogen worden geschorst en verdaagd tot op een tijdstip, dat men, naar aanleiding van de gevolgen, die de aangenomene wetgeving in Groot-Brittanië zal uitoefenen op de commerciëele belangen en aangelegenheden van dat rijk, bij een bedaard, grondig en onpartijdig onderzoek zal kunnen nagaan, in hoeverre hetzelfde, systema ook voor Nederland van toepassing is, en overeenkomstig met de Nederlandsche belangen; zij vermeenen hierbij te mogen wijzen op het voorbeeld door Groot-Brittanië gegeven, alwaar, alvorens tot de wijziging der scheepvaartwetten over te gaan, de zaak gedurende niet minder dan twee jaren het onderwerp heeft uitgemaakt van een zeer bepaald en grondig onderzoek, bij alle takken van nijverheid, wier belang daarmede in verband staat.

De adressanten bedoelen niets anders dan het hunne bij te brengen, om het vaderland te vrijwaren voor welligt noodlottige gevolgen van eene in overhaasting daargestelde wijziging in wetsbepalingen, waarbij zoo

veel op het spel staat, en zij bevelen met het volste vertrouwen, in dezen hunne belangen, en die van zoo vele anderen, als daarmede in verband staan, bij de vertegenwoordigers der Nederlandsche Natie aan.

Dit adres is door een aanzienlijk getal voorname handelaren en reeders dezer stad, aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal toegezonden.

De *Delftsche Courant* meent uit eene goede bron te weten, dat 's Rijks werf te Rotterdam opgeheven; het magazijn van vivres, thans te Delfshaven, naar Amsterdam overgebragt en het Instituut voor de marine van Medemblik naar Delfshaven verplaatst zal worden.

Gisteren morgen is Z. Exc. de heer gouverneur van Zuid-Holland naar Gorinchem vertrokken, ten einde in persoon de werken in oogenschouw te nemen. Ook zou Z. M. de Koning voornemens zijn, ingevalle zich werkelijk gevaar door ijsgang mogt voordoen, zich onmiddellijk naar het bedreigde punt te begeven.

Gisteren avond ten $6\frac{1}{2}$ ure, is de Maas voor Rotterdam los gebroken en hierdoor werd eene boot, met 4 passagiers en 2 roeijers, in groot gevaar gebragt. Het gelukte echter den veerman van het Katendrechtsche veer om met veel moeite hen ten half acht, met eene schietschouw te naderen en aan wal te brengen.

Volgens de heden alhier ontvangen rivier-berigten zat het ijs op de boven-rivieren meerendeels nog vast. Van de punten af, waar het vroeger was losgeraakt en benedenwaarts wederom was gaan zitten, was het geweldig op elkander gehoopt. Op de Waal had boven de ijsverstoppingen een aanmerkelijke aandrang van water plaats, terwijl beneden die ijsstoppingen weinig water meer doordrong en het peil gedaald was. De gesteldheid der rivieren scheen dus voor het oogenblik weder zorgelijker te worden. Van Nijmegen af tot aan den Zandberg, ongeveer 1000 ellen boven het Gentsche veer, was de Waal vrij van ijs. Van daar bestond sterk in elkander geschoven ijs, dat zich langs Gent, Hulhuizen en Pannerden uitstrekte. Het Pannerdensche kanaal was daarmede opgepropt. Te Hulhuizen was het water ruim 50 duim gevallen, zoodat daarin boven en beneden de ijsverstopping een verschil van nagenoeg 1 el 50 duim scheen aanwezig te zijn. Gelijk verschil van 1 el was, ten gevolge eener ijsverstopping onder Driel, tusschen dat punt en Heteren, in den waterspiegel waargenomen. De meeste buitenpolders in Gelderland waren met water bezet, dat door de verstopping in het Pannerdensche kanaal, hier en daar slechts kort van de dijkkruinen verwijderd was. Op de meest bedreigde punten waren door opkisting der waterkeeringen voorzorgen genomen tegen de mogelijke gevaren bij het losgaan der boven-rivieren.

Op den IJssel was nog geene verandering in den staat van het ijs; het water bleef er wassende. Hetzelfde was het geval op de Lek bovenwaarts; benedenwaarts had de waterstand daling ondergaan.

Op de Maas was het ijs te Grave in beweging gekomen en sterk doorgedreven. Later heeft het zich met vallend water weder gezet. Op de verder benedenwaarts gelegen gedeelten van de Maas en Merwede was, bij doorgaand rijzenden waterstand, het ijs nog vastzittende.

Ook langs de benedenrivieren waren alle middelen voorbereid om tegen mogelijke gevaren gewapend te zijn.

'S GRAVENHAGE, 1 Febr. Heden wordt alhier op de gebruikelijke wijze gevierd de verjaardag van H. K. H. Mevrouw Prinses Frederik der Nederlanden. Op den middag is er aan het paleis van HH. KK. HH. een déjeuner gegeven, 's namiddags is er diner en gala ten hove, en 's avonds bij Z. K. H. Prins Frederik soirée musicale.

DORDRECHT, 1 Februarij. Het ijs op de rivier voor deze stad wordt al meer en meer gevaarlijk; aan het Zwijndrechtsche veer kan men niet overkomen zonder doorvallen met de ledige schouw, doch daar en tegen wordt aan het boveneinde der rivier en in de Noord het ijs door voetgangers en zwaar geladen schouwen nog gepasseerd.

ARNHEM, 1 Februarij. Heden morgen ten 8 ure stond het water 88 duim onder noodpeil met 27 duim was; het ijs is weder tot ver boven de stad aangedreven, en door de vorst weder zoo vast geworden, dat het thans te voet en met ijsschouwen gepasseerd wordt. Er wordt een voetpad over hetzelve gemaakt. — Beneden zit alles nog vast. — Deze gesteldheid is nu voor den verderen Neder-Rijn en Lek voor het oogenblik gunstig.

De slotsom is voor het oogenblik, dat door de laatste dooi en door de ijsbewegingen op de Nederlandsche rivieren het water hooger en het ijs meer in een gedrongen is, dat een groot nadeel is. Daarentegen zijn met de tegenwoordige vorst nieuwe kansen geopend, namelijk dat bij nieuwen dooi de Duitsche rivier vaster dan de eerste maal zal zitten en dat de dooi dan in Nederland beter dan tot dusverre zal doorgaan. — Maar het zijn niet meer dan nieuwe kansen, terwijl alles voor het oogenblik stationnair is.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 31 Jan. Heden had in de Wetgevende Vergadering de derde lezing plaats over het ontwerp betreffende het traktaat met Belgie, 't welk wordt aangenomen, en daarna werd de beraadslaging over 't ontwerp betreffende de liquidatie der civiele lijst begonnen doch tot Maandag verdaagd. Dingsdag zal de tweede lezing van het ontwerp der onderwijswet plaats hebben.

De Commissie der onderwijs-wet heeft na de behandeling van een aantal amendementen bepaald, dat ieder die uit een liefdadig inzigt aan arme kinderen lezen en schrijven wil leeren, scholen zal mogen openen zonder daartoe eenigerlei aanstelling noodig te hebben.

Het bureau der wetgevende vergadering heeft opgave ontvangen van de namen der redenaars, die besloten hebben het woord te voeren in de discussie over het wetsontwerp betreffende den openbaren onderstand.

Zeven redenaars zullen ten voordeele der conclusien van het rapport van den heer Thiers spreken, te weten: Béchard, de Melun (van Ille en Vilaine), Buffet, Godelle, de Melun (van het Noorder Departement), de Riancey en Nettement. Tegen de conclusien zullen negen sprekers het woord voeren, als: Emmanuel Arago, Savatier-Laroche, Matthieu, Pascal Duprat, Arnaud, Beaune, Urévy, Cremieux, Boysset en Jules Favre.

— In den ministerraad is heden beraadslaagd over de dreigende houding die eenige Europesche mogendheden tegen Zwitserland zullen aannemen. De discussie, waaraan de generaals Lahitte en d'Hautpoul, en de ministers Fould en Parieu een levendig deel namen, heeft geleid tot het besluit om Engelands antwoord af te wachten, alvorens nota's naar Berlijn, Weenen en St. Petersburg te zenden.

— Parijs is thans buitengemeen kalm. De werkplaatsen bloeijen en het volk schijnt zijn onrustigen aard geheel te hebben afgelegd. De berigten uit de departementen zijn daarentegen gansch niet geruststellend.

— De berigten door de prefecten der verschillende departementen naar de hoofdstad opgezonden, luiden alle zeer ongunstig met betrekking tot den vermoedelijken uitslag der verkiezingen. De socialistische partij wendt bij de dorpen alle moeite aan, en smeedt heimelijk alle kuiperijen, om op de kiezers te werken, en zij wordt hierin ijverig bijgestaan door de slechte pers, die gestadig deze gevaarlijke woorden doet hooren: »Gij hebt niet, maar gij zult verkrijgen!" Dit goochelwoord staat nagenoeg gelijk met: »De beurs of het leven!"

— De *Courrier de la Somme* gaat voort met zich openlijk tegen den republikeinschen regeringsvorm te verklaren: »De tijd van veronderstellingen, en begoochelingen, de tijd van schrikaanjagen en zwak te wezen is voorbij, zegt de *Courrier;* de tijd der waarheid is aangebroken. En welke is de waarheid bij overeenkomst, die veel op eene logen gelijkt, maar de *ware waarheid?* Zij is deze: Dat alle individuen, benevens alle onderdeelen die de meerderheid uitmaken, zoowel in als buiten de Vertegenwoordigende Vergadering even goed als wij weten, *dat de monarchie de haven is, en dat wij niet kunnen gered worden voor dat wij dáár zullen zijn aangeland.*"

— De verkiezingen schijnen thans stellig op 10 Maart te zullen gehouden worden.

— Het Ministerie wil 18000 man in Italie houden; een bewijs dat de zaken te Rome nog niet spoedig geschikt zullen zijn,

— Eene brochure van den sergeant Boichot aan de kiezers in het leger, is heden in beslag genomen. De drukker wordt vervolgd.

— Er zijn tijdingen uit Griekeland. Admiraal Parker is zeer zeker met zijn eskader voor Athene verschenen.

— Men leest in de *Océan* van Brest dd. 24 Januarij: »De missionarissen, die zich op dit oogenblik ten getalle van 25, alle Jezuiten, te Brest bevinden, hebben hunne apostolische werkzaamheden niet bepaald bij het prediken op de galleijen. Alle avonden predikt de Eerw. P. Lavigne, op uitnoodiging van den Pastoor in de kerk Sain-Louis, en zijne conferentiën worden dagelijks druk bezocht. De Eerw. P. Lavigne bezit eene hooge mate van die welsprekendheid, welke het hart spreekt en altijd boeit, omdat zij het uitvloeisel is eener levendige christelijke liefde. Zijne improvisatie is gemakkelijk en overvloedig, zijne uitdrukking verheven zonder gezochtheid, zijn stijl is elegant en niet gemaakt. Behalven de avondpredikatiën zullen de paters nog elken morgen vroeg gemeenzaam onderrigt geven voor de werklieden, de kinderen die des daags moeten arbeiden, die alzoo voedsel voor de ziel genieten eer zij voor het voedsel des ligchaams zorgen. Dit voedsel der ziel geeft hun tevens onderwerping en geduld; het is de evangelische liefde der armen dezer wereld, die de last van den dag moeten torschen."

MADRID, 25 Januarij. De Fransche gezaant, Paul de Bourgoinx is alhier aangekomen.

— Gisteren is de discussie over de bekende magtiging tot inning der belastingen in de Cortes voortgezet. Morgen zal de Kamer Rios Rosis, en den generaal Narvaez hooren. Daarna zal de discussie gesloten zijn en de magtiging waarschijnlijk met eene groote meerderheid aangenomen worden.

ENGELAND.

LONDEN 31 Jan, Heden is het Parlement uit naam van Z. M. door eene commissie geopend. De Lord, Kanselier las de troonreden voor, welke zeer vredelievend luidt. (Wij deelen die in ons eerst volgend nummer mede).

DUITSCHLAND.

KEULEN, 1 Febr. Het blijft zich bevestigen dat de vier koninklijke regeringen het eens zijn omtrent een *Directorium*, een *Statenhuis* en een *Volkshuis.* Ook Oostenrijk heeft zich met die grondslagen onbegrensd, schoon niet geheel onvoorwaardelijk tevreden verklaard. Ook Pruissen zal weldra tot dezelve kunnen toetreden, zoodra eenige persoonlijke invloeden zullen ter zijde gesteld zijn. Men verwacht van de braafheid van v. Radowitz, dat hij de eigenzinnige verkleefdheid aan zijn eigen ontworpen plan zal weten ten offer te brengen aan het welzijn des vaderlands. Zoo niet dan zal de beslissing van het verschil ook zijn persoonlijken en zedelijken invloed doen te loor gaan.

— Men meent stellig te weten dat op Zondag 3 Febr. de eed op de constitutie, ook door den Koning zal worden afgelegd.

— Van de nieuwe Beijersche leening van 7 millioen florijnen à 5 pCt., is te Munchen alleen voor 2 millioen geteekend.

— De Porte heeft, 35000 man van de te Konstantinopel aanwezige reserve-troepen afgedankt.

ITALIE.

Het *Journal de Bruxelles* meldt door eene particulaire correspondentie van Napels, die het blad voor allezins geloofwaardig houdt, onderrigt te zijn dat de terugkomst des H. Vaders, ten gevolge der gesloten leening thans bepaald op 15 Februarij is vastgesteld, tenzij zich nieuwe stormen mogten verheffen. Het pauselijk bestuur begrijpt ook de noodzakelijkheid om een leger ten zijnen koste te organiseren, zaamgesteld uit militairen der verschillende christelijke natien en het tracht dit plan te verwezenlijken in overeenstemming met de mogendheden. Intusschen zullen de fransche troepen in bezetting blijven.

De Aartsbisschoppen van Ravenna, Ferrara en Imola, benevens de Bisschoppen van Comacclio, Faenza, Cervia, Romani en Cesena hebben aan den H. Vader een werk van T. Jaselli ter beoordeeling toegezonden, getiteld: *Beschouwing over het filosofisch en theologisch stelsel van Vincent Gioberti.* Zij geven daarbij de hoop te kennen dat over al de werken van dien wijsgeer spoedig een kritisch onderzoek der kerk moge plaats hebben.

In de Sardinische kamer van afgevaardigden is 26 januarij het ontwerp der leeningswet van 4 millioen aangenomen met 113 tegen 31 stemmen.

Te Napels zijn gedurende 1849 aangekomen van Amsterdam 14 schepen met suiker, kaas, koffij, steenkolen, tin, enz.; van deze zijn vertrokken: naar Messina 2 in ballast, 1 met gemengde lading, 2 met een gedeelte der aangebragte lading; naar Smyrna 1 met gemengde lading, 1 in ballast; naar Torrevecchia 1 in ballast, en 5 lagen den 31 Dec. nog in de haven.

Van Rotterdam is gekomen 1 schip met suiker en diverse goederen, en vertrokken naar Rotterdam met gemengde lading.

BELGIE.

BRUSSEL 1 Februarij. De Kamer van afgevaardigden heeft gisteren vijf sprekers over de wet op de levensmiddelen gehoord; drie spraken tegen, en twee voor de bescherming van den landbouw.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 2 Februarij.

BEVALLEN (30 Jan.): E. J. Halswijk, geb. Menkman, Z.
OVERLEDEN (30 Jan.): A. M. Klabbers, wed. C. Möller, 78 j.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

FRANKFORT, 30 Jan. Met. 5 pc. $85\frac{1}{8}$; 4 pc. $66\frac{1}{2}$, $2\frac{1}{2}$ pc. $44\frac{3}{4}$; Bank-Actien 1258; Darmst. Lot. fl. 50, $73\frac{3}{4}$; id. fl. 25, $28\frac{1}{4}$; Badensche Lot. fl. 50, 34; id. fl. 35, $32\frac{3}{8}$; Nassaus. $24\frac{1}{2}$; Holl. $2\frac{1}{2}$ pc. $55\frac{3}{8}$; W. S. 4 pc. $85\frac{1}{2}$; Stiglic. $3\frac{1}{2}$ pc. $86\frac{1}{2}$.

Wisselkoers.

2/m. Parijs $56\frac{3}{4}$; Zigt Parijs $56\frac{5}{8}$; 2/m. Londen $11{,}97\frac{1}{2}$; Zigt Londen $12{,}02\frac{1}{2}$; 2/m. Hamburg $34\frac{7}{8}$; Zigt Hamburg $35\frac{1}{16}$; 2/m. Lissabon 42; 3/m. Porto 42; 2/m. Petersburg $1{,}87\frac{1}{2}$.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

Fonds	pCt.	1 FEBR. 4½ u. gebl.	2 FEBR.	4 u.	gebl.
Nederl., Werkel. Sch. à	2½ pCt.	55⅝	55⅝ a	55 11/16	55 11/16
Dito Dito	3 »	65½	65½	65⅝	
Dito Dito	4 »	86	86	86¼	
Dito Obligatien O. I.	4 »	85	85¼		
Amortis. Syndic.	3½ »		87¼		
Handel-Maatschappij	4½ »				
Aand. Rijn-Spoorweg	» »	90½			
Aand. Holl. S. M.	»				
Obligatien	» »				
België, Obligation 1844	» »				
Cert. bij de Belg. Bank	2½ »				
Dito bij Rotsch. en Volksv.	» »	48⅛	48⅛	48¼	
Spanje bij *Ardoin* £ 85	5 »	12 13/16	12⅞		
Dito Dito » 510	» »	13 1/16	13	13 1/16	
Dito Onbep. Stukken	» »				
Dito	3 »	37½			
Dito Binnenl. 2400 P.	» »	29⅞	29⅞	29 15/16	
Coup. *Ardoins*	»	9¼	8½	9¼	
Passive	»	3¾			
Fransche Uitgest.	»	3¾			
Portugal te Londen 5 pCt. nu	4 »	37½			
Dito Dito	» »	38 5/16	38⅛	38½	38 3/16
Rusland bij *Hope* 1798 en 1816	5 »	105⅛	105⅛		
Dito Dito 1828 en 1829	» »		105		
Cert. bij d°. 1831 en 1833	» »	95	94⅝	94⅞	
Dito bij *Hope*	4 »	87	86¾		
Dito bij *Stieglitz en C°.*	» »	85½	85⅝		
Cert. te Hamburg	5 »				
Inschrijving in Assignat.	6 »				
Cert. van dito	» »	66⅛			
Polen, Aand. à fl. 500	4 »	142			
Dito met Lot » 300	»				
Amerika, Bank-Actien	»	4			
Frankrijk, Obligatien	3 »	54½	54⅝	54¾	54¾
Pruissen, Aand met Lot. R 50	f				
Oostenrijk, Metalliek	5 pCt.	81½	81½		
Dito	2½ »	42¼			
Dito Nieuwe	5 »	86¼	86¼	86⅛	
Ween. Bank bij *Goll en C.*	» »				
Dito	4 »				
Aand. met Loting fl. 500	f				
Nieuwe dito » 250	»				
Napels, Cert. *Lam. en Bouwer*	5 pCt.				
Brazilië te Londen 1824	5 »	90			
Dito Leening 1843	5 »				
Peru	4 »	71⅝	72¼	72¾	72½
Mexico	5 »	29 5/16	29¼		
Griekenland	5 »	6			
Venezuela 6 pCt. nu	2¾ »	33¾	34		
New Grenada 6 pCt nu	1½ »	19⅛	19⅛		
Ecuador	»	3⅞			
Coup. Ecuador	f				
» Grieken	»				

Peru uitg. 29¾. 30¼; Venez. 13⅞. ½.

Bij weinig handel waren Binnenl. fondsen algemeen goed prijshoudend. 3 pCt. Fransche iets williger, als ook Belgische Portugeesche bleven na eene kleine vooruitgang nog iets lager dan gisteren. Spaansche nagenoeg onveranderd. Metaliek en Russische prijshoudend. Van Zuid-Amerik. fondsen waren Peruanen en Uitgestelde wederom tot verhoogde koersen gezocht Venezuela's insgelijks zeer gewild, de andere soorten bijkans zonder verschil.

Over het geheel bleef de beurs in eene willige stemming.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pc., Prolongatie 2½ pc., Disconto 2½ pCt.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 2 Februarij.

OVERZIGT DER WEEK.

De Koffijhandel heeft deze week verscheidene fluctuatiën ondergaan. — Nadat er in het begin derzelve 35 cs. voor goed ordinair Java werd besteed, veroorzaakte de aankondiging der veiling, bij de Nederlandsche Handel-Maatschappij, dewelke door de speculanten niet als bijzonder groot beschouwd wordt, eene buitengewone kooplust, waarbij de prijs zich zeer spoedig verhief, en men ten laatste gereedelijk 37 cs. betaalde, voor welke notering men nu echter na kenze wederom koopen kan De gisteren uit de hand verkochte circa 1200 balen ordinaire Java à 36 cs.; particuliere aanvoer is voor de consumtie genomen. — Brazil zonder bepaalde prijsnotering; de tegen 5 dezer aangekondigd veiling van 4400 balen ex Eudora, zal de waarde derzelve beter bepalen.

Thee zonder bepaalde omzetting en met vaste prijzen.

Ruwe Suikar. Hiervoor heeft zich de kooplust eenigzins verminderd. Van de in veiling verkochte 200 vaten Surinaamsch à *f* 24½ tot 29½ zijn de gemeene *f* ¼ onder en de blanke *f* ½ boven taxatie afgegaan, tot welke verhouding ook enkele partijtjes uit de hand zijn afgedaan.

Van *Geraffineerd* hebben belangrijke afdoeningen zoowel van Melis als van Kandij plaats gehad voor uitvoer, terwijl men nog kan koopen als: Melis Stoom in consumtie N. S. R. N°. 1 *f* 63; N°. 2 *f* 61; S. K *f* 61, 61½; B. H. *f* 60; basterd en geel *f* 45 à 47; helbruin *f* 43 à 44; bruin *f* 41 à 42; Kandij wit *f* 100 à 108; halfwit *f* 95 à 98; geel *f* 70 à 80; middelbruin *f* 63 à 64; Stroop, Stoom *f* 21 à 22; O. F *f* 25.

Specerijen. In Notenmuscaat heeft wederom eene prijsverhooging plaats gehad. N°. 1 met 220 en N°. 4 met 90 a 92 cs. betaald; N°. 2 wordt op 172 cs. en N°. 3 op 125 cs. gehouden. — Foelie en Amboina Nagelen prijshoudend met onveranderde prijzen. — Sumatra Peper 25 cs. — Spaansche Saffraan *f* 17 a 18. — Krenten zonder handel, men houdt echter nog nieuwe Patras op *f* 17½ a 18 en jarige op *f* 15½ a *f* 16. — Smirna Rozijn *f* 17½ a 18. — Samos *f* 11. — Pruimedanten *f* 48. — Duitsche Pruimen *f* 9½; Fransche *f* 10½. — Genua Succade 38 a 40 c. — Geele Genua Olie *f* 75 a 78; dito witte *f* 80.

Rijst zonder belangrijke handel op vaste prijzen. In de aangevoerde nieuwe Carolina is nog niets geschied door de hooge vorderingen der houders.

Geel Was met nominale prijzen van *f* 80 a 85.

Honig flaauw: Britagne *f* 17⅞ a 17¼; Havana *f* 18.

Banca-Tin, zoude men nu wel wederom voor *f* 49 a 49½, bij partij kunnen bekomen.

Sterke Dranken. Moutwijn per spoor te leveren *f* 10¾, bij open water *f* 10½, — Genever Amst. proef *f* 12½ a 14½.

Vetwaren. Zuidzee Traan *f* 36 a 37; Robben *f* 37 a 38, in entrepot; Berger bruine *f* 45 a 46; blanke *f* 49. — Petersburger gele Kaarsen Talk *f* 26½; dito Zeep *f* 25½. — Amsterdamsch Smeer *f* 23½ a ¾. — Amerik. Renzel *f* 22 a 23. — Talk Olie *f* 33 p. vat of 56 p 100 kil. — Stearine *f* 59½ p. 50 kil. — Stearine Kaarsen *f* 55 p. 100 Engelsche ℔. — Ansjovisch nieuwe *f* 17½; jarige *f* 17. — Rondvisch *f* 11½.

MAANDELIJKSCH TABAKS-BERIGT.

In de voorgaande maand zijn alhier uit de hand verkocht 552 vaten Maryland tot vaste prijzen, waarbij voor fijne merken 28 à 30 cs., goed middel 22 à 25 cs. en voor ordinair 19 à 21 cs. besteed is. — Van Kentucky wordt de eerste handelsvoorraad van 623 vaten nog van de markt gehouden, terwijl men uit de tweede hand voor ordinaire kwaliteit bij partij tot 20 à 21 cs. te regt kan komen. — Virginie, zijn hier niet meer als 275 vaten in de eerste hand voorhanden bestaande in 79 vaten kortbladdig zwaar kerf, iets lijvig met broei en 196 vaten redelijk bladdig ligt bruin droog kerf welke door een op 20 cs. gehouden worden. Van Sigaren Tabak zijn in de afgeloopene week 250 kisten Manilla goed soortig binnengoed met omblad en iets dek aan de markt gebragt, waarvoor 38 cs. dooreen gevraagd wordt terwijl voor 150 ceroenen Cuba meestendeels B. 50 cs. te vergeefs geboden is — Van Java worden bij opening der scheepvaart circa 3000 pakken nieuwe daarvoor aan de markt verwacht.

Aanvoer van SUIKER van 1°. Januarij tot Ult°. Januarij:

Te Amsterdam in 1850: 2302 vaten Surinaamsch, enz; 60 kisten Braziel; 1315 k. Havana; 23003 kranj en kan. O. I.; 750 matt. en zakk. Divers, te zamen 7¼/m. Nederl. Ponden.

Te Rotterdam in 1850: 14243 kranj. en kan. O. I.; 943 matt. en zakk. Divers, te zamen 3¼/m. Ned. Ponden.

Voorraad Ult°. Januarij: Te Amsterdam in 1850, 2000 vaten Surinaamsch, enz.; 60 kisten Braziel; 4300 kisten Havana; 42700 kranj. en kan. O. I.; 750 matten en zakken Divers; te zamen 11½/m. Ned. Ponden.

Te Rotterdam in 1850: 25920 kranj. en kan. O. I.; 943 matt. en zakk. Divers, te zamen 5¾/m Ned. Ponden.

Van den tegenwoordigen Voorraad Java Suiker zijn bij de Nederl. Handel-Maatschappij:

Te Amsterdam, 34677 kranj.; te Rotterdam en Dordrecht, 15099 kranj.; en te Middelburg 5542 kranj.

GRAANMARKT.

UTRECHT, 2 Febr. Tarwe *f* 6,25 tot 7,00; Rogge *f* 4,00 tot *f* 4,50; Garst *f* 3,50 tot 3,90; Boekweit *f* 4,25 tot 4,75; Haver *f* 2,50 tot 3,00; Groene Erwten *f* 6,00 tot 7,00; Graauwe dito en Capuc *f* 6,00 tot *f* 7,50; Boter *f* 0,86, het pond; Kaas *f* 32,00 tot *f* 40,00 de 100 ponden; Aardappelen *f* 1,20 tot 1,60, pr Mud.

SCHIEDAM, 1 Febr. Rogge. De omzet in dit artikel blijft bij voortduring beperkt, daar alleen aan benoodigden te plaatsen is. Prijzen zijn iets hooger te noemen. Verkocht: 130/2 ℔ Deens. *f* 155; 143/2 ℔ Koers. *f* 150.

Gerst met meer handel tot de volgende prijzen: 130/2 131/2 ℔ Koers. *f* 131, 132, 133; 138/2 ℔ dito *f* 425.

SCHEEPSTIJDINGEN.

HELVOET, 31 Jan. Een Hollandsche bark, de naam onbekend, welke met het naar binnen zeilen door de sterke vloed en aandrang van ijs, tegen de punt van den Kwaden Hoek aan den grond is geraakt, heeft ijssloepen bij zich tot assistentie; de stoomboot Kinderdijk is, na gerepareerd te hebben, heden morgen op het hooren van noodschoten derwaarts vertrokken.

Bij het vertrek der Post nog niets met zekerheid van bovengemeld schip bekend.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 31 Jan. A. Cognac, Ville de Caen, Bordeaux.

UITGEZEILD:

TEXEL, 1 Febr. Neptune, (s.) Londen.

ADVERTENTIEN.

(70) J. F. VAN COOTH, W. M. G. HEUKENSFELDT en verdere Makelaars, bij het Billet vermeld, zullen op Dingsdag den 12den Maart 1850 en volgende dagen, in het Locaal voor Publieke Verkoopingen, door Notarissen, op den Singel bij de Gasthuismolensteeg, Get. N°. 113, ten overstaan van den Notaris T. J. VAN RIET, Verkoopen: Rijk gezette Juweelen en gemonteerde Koralen, welgeregelde Zakhorologien in gouden en zilveren kasten, modieus bewerkt Goud en Zilver, Plated, Galanterien en Instrumenten, Porceleinen, Aarde-, Lak- en Glaswerk, supra fijne Lijnwaden, Mans- en Vrouwenkleederen, welbewaarde Bedden en Matrassen, Dekens, Spreijen en Gordijnen; beste kwaliteit Tapijten, Karpetkleeden en Loopers, heldere Spiegels in pretieuse vergulde Lijsten, Kamerkroonen, Lampen en Lantaarnen, Schilderijen en gemonteerde Prenten, aangenaam luidende Pianos-fortes, welgeregelde Staand-Horologien, Pendules en Ornementen; solide gebloemd mahonij-, gladhouten en geschilderde Meubelen; Koper-, Tin-, IJzer- en Blikwerk; eenige Boeken en verderen allezins welgeconserveerden **INBOEDEL**, waarbij voorkomt die, nagelaten door wijlen Mejufvrouw HENDRINA FREDERIKA DRAYER. Breeder bij Catalogus.

TURF en HOUT BERIGT.

Bij den ondergeteekende zijn thans nog voorhanden,

14 à 15 Honderd Duizend Turven,

in diverse soorten,

als:	Vriesche Turf	*f* 6.	per 1000.
	Id. zware Turf	» 7.	
	Beste » Burger Turf	» 10.	
	Hollandsche ligte Id. Id.	» 8.	
	Zware Overijsselsche Kagchel Turf	» 9.	

Verders Extra zware Vriesche Burger en ordinaire zware Groninger Turf, alsmede beste Lange Turf.
Zwaar buitengewoon Eken Verzeel *f* 44 per 1000 stuks.
Id. Beuken Id. naar kwaliteit.
Brabandsch Beuke maat of Nederl. Els Hout p. 100 st. *f* 36.
Alsmede Steen- en Houtskolen en alle soorten van Keuken- Brandhout, waarvan men de Prijs-Courant ten zijnen huize kan bekomen.

J. J. GERADTS.
Nes, over de Salon des Variétés, N°. 116.
Ook worden bestellingen aangenomen bij A. GERADTS, Kerkstraat bij de Vijzelstraat. (73)

Aan de Wel-Eerw. H. Geestelijken.

Wordt door deze ter kennis gebragt, dat de ondergeteekende met primo Februarij eerstk. zijne Affaire in alle soorten van **BORDUURWERKEN**, en wel hoofdzakelijk in **KERKELIJKE ORNAMENTEN** zal beginnen, zich vleijende alles zoo mogelijk naar verlangen te kunnen daarstellen, kan men van eene prompte en civiele bediening verzekerd zijn, ten welken einde hij zich nederig in de achting zijner geëerde begunstigers aanbeveelt.

Adres Sint-Luciensteeg, N°. 26. te *Amsterdam*.
W. A. VAN GENNIP, Borduurwerker.
(72)

(36) J. J. ARKESTEYN en ZOON, Boekdrukkers en Boekhandelaren te *'s Hertogenbosch*, hebben onderstaande werken voor *de Vaste* uitgegeven:

BECKER, **ZEVEN OVERWEGINGEN** van het Lijden onzes Heeren *Jesus Christus*, voornamelijk voor de Landlieden . . . *f* 00.45
BRUGELS, **MEDITATIEN** op het Lijden onzes Heeren *Jesus Christus, voor de Vaste*. zes Jaargangen *f* 1.00
DARUP, **LESSEN** of **EPISTELEN** en **EVANGELIEN** op al de dagen *van de Vaste*, met korte verklaringen en gebeden . . . . *f* 1 00
FRINT, **LEERREDEN** over den heiligen tijd *van de Vaste* . . . . *f* 0.50
HERFT, **DE GROOTHEID VAN JESUS** in zijn Lijden, eene redevoering over ISAIAS XIII, 1—12, uitgesproken op *Goeden Vrijdag* . . . . *f* 0,15
HOHENLOHE. **TWEETAL LEERREDEN**, de eerste op *Goeden Vrijdag*, de tweede op het Paaschfeest . . . . *f* 0,50
LUCERNE, **BETRACHTINGEN** over het Lijden onzes Heeren *Jesus Christus* . . . . . *f* 1.00
MARX, **OVERWEGINGEN** voor den heiligen tijd *van de Vaste*, N°. 1—4, ieder . . . . *f* 0.60
MESSING, **HET BOEK JONAS**, een *Vaste Exempel*, in vijf Homelien . . . . *f* 0.40
. . . . **DE DOOD VAN JESUS** en van de Zonde, Zes Overwegingen *in de Vaste* . . *f* 0.60
MUHLING, **JESUS** de Verheerlijker des eeuwigen Vaders en Zaligmaker der Menschheid, Zeven Overwegingen voorgedragen in den heiligen tijd *van de Vaste* *f* 0.60
PAESSMAYER, **LEERREDEN** over eenige onderwerpen uit het Lijden van onzen Heer *Jesus Christus* *f* 2.00
REYRE, **KORTE PREKEN** op al de Zondagen *van de Vaste*, alsmede Onderrigtingen over de voornaamste Feestdagen van het jaar, 5 deelen *f* 4.50
SAILER, **OVERDENKINGEN** over het Lijden van onzen Heer *Jesus Christus* . . . . . *f* 0.25
WILDT, **GODVRUCHTIGE BETRACHTINGEN** in *de Vaste* . . . . *f* 0.45
GERAMB, **BIJ HET GRAF VAN MIJNEN VERLOSSER** . . . . *f* 0.10
. . . . **UITBOEZEMING** tot den Gekruisigden *Jesus* . . . . *f* 0.10
. . . . **HANDBOEKJE** bij het bezoeken der Kerk . . . . *f* 0.10
WILDT, **HET PAASCH-** en **PINKSTERFEEST** of de Verrijzenis van onzen Heer en Heiland, en van de zending van den H. Geest . . . . . *f* 0.30

Allen Kerkelijk Goedgekeurd.

NB: Deze werken zijn *in voorraad*, bij Mejufvrouw de Wed. J. H. VAN ORANJE, te Amsterdam, *onze hoofdcorrespondent*, en zijn bij alle Boekhandelaren verkrijgbaar.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.